

Aan de Staatssecretaris Rechtsbescherming

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Staat van de wetgevingskwaliteit met bijhorende
aanbiedingsbrief aan TK en EK

Datum
10 oktober 2024

Onze referentie
5835936

Bijlage(n)
4

1. Aanleiding

- In reactie op bevindingen van de parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag heeft de toenmalig MRb op 25 juni 2021 een brief aan de Kamer gestuurd over "Versterking van kwaliteit beleid en wetgeving".
- Een van de daarin aangekondigde initiatieven betreft de Staat van de wetgevingskwaliteit.
- Bijgevoegd treft u de brief aan de TK en EK over de Staat van de Wetgevingskwaliteit, met als bijlage de eerste editie daarvan.
- De brief aan de TK en EK is aangepast n.a.v. het overleg dat met u plaatsvond op donderdag 26 september.
- Tenslotte zijn de beide brieven en de aanbiedingsnota aangepast naar aanleiding van uw schriftelijke opmerkingen en vragen van 6 oktober 2024.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

1. in te stemmen met de Staat van de wetgevingskwaliteit en de bijhorende aanbiedingsbrief aan de TK en EK, en
2. In te stemmen met behandeling van bovengenoemde stukken in het ambtelijk voorportaal CBJ van 22 oktober 2024 en vervolgens met verzending van de stukken aan de TK en EK via de ministerraad.

3. Kernpunten

- De aanbiedingsbrief informeert de TK en de EK over het onderzoek voor en het karakter en de onderzoeksperiode van de allereerste editie van de Staat van de wetgevingskwaliteit.
- Ook gaat de aanbiedingsbrief in op het thema begrijpelijke wetgeving in relatie tot de rechtsstaat, de instrumenten ter verdere verbetering van de kwaliteit van wetgeving. Ten slotte bevat de brief een vooraankondiging van uw komende beleidsbrief over wetgevingskwaliteit. In het Stafoverleg met DWJZ van 7 oktober is aangekondigd dat de timing hiervan wordt besproken aan de hand van een voorstel voor het Stafoverleg met DWJZ van 14 oktober.
- De Staat van de wetgevingskwaliteit is een bijlage bij de aanbiedingsbrief.
- Met de Staat van de wetgevingskwaliteit informeert u de Kamers periodiek (in principe tweejaarlijks, maar vanwege de kabinetswissel verschijnt de eerste versie later dan gepland en aangekondigd) over de ontwikkelingen op het terrein van de kwaliteit van de wetgeving.
- De Staat van de wetgevingskwaliteit heeft een signalerende en een reflecterende functie op grond van de bevindingen uit de rijksbrede

wetgevingstoetsing van het ministerie van JenV en de adviezen van de Afdeling advisering van de Raad van State over de periode juni 2021 tot en met maart 2024.

- De Staat van de wetgevingskwaliteit is een afgerond onderzoek dat is toegezegd aan de beide Kamers.

4. Toelichting

4.1 Staat van de wetgevingskwaliteit

- Voor deze eerste editie (oktober 2024, precieze datering is vermeld op de aanbiedingsbrieven) is gebruik gemaakt van de inzichten uit toetsing van wetsvoorstellen en ontwerpbesluiten door het Ministerie van Justitie en Veiligheid, op basis van Aanwijzing 7.4 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.
- De onderzoeksperiode was juni 2021 tot en met maart 2024. Dit interval maakt het mogelijk om afstand te nemen van de actualiteit en op zoek te gaan naar onderliggende trends en patronen.
- De analyse heeft vier belangrijke thema's blootgelegd die raken aan de uitvoerbaarheid en de rechtsstatelijkheid van wetgeving. Deze thema's zijn:
 - Menselijke maat en maatwerk;
 - Compensatie;
 - Snelheid en flexibiliteit, en
 - Bescherming van persoonsgegevens.
- Aanvullend is voor deze vier thema's gekeken wat de adviezen van de Afdeling advisering van de Raad van State in de onderzochte periode hierover zeggen. Bij een volgende editie van de Staat zouden ook andere signalen of rapporten inzake wetgevingskwaliteit kunnen worden benut.
- De resultaten hiervan in deze eerste Staat geven zicht op ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van wetgeving. Dit biedt structureel een basis voor een dialoog over de kwaliteit van wetgeving en de dilemma's die daarmee gepaard gaan, uitstijgend boven individuele dossiers, en ter verdere verbetering van de kwaliteit van wetgeving.
- Zoals mondeling aangegeven in het Stafoverleg met DWJZ van 7/10 kunnen nog tot en met verzending aan de ministerraad (RBJ 12/11, MR 15/11) technische tekstuele aanpassingen worden doorgevoerd in de Staat van de wetgevingskwaliteit en parallel wordt de opmaak voor de aanbidding aan de TK en EK gefinaliseerd.
- In de aanbiedingsbrief licht u kort de Staat van de wetgevingskwaliteit toe (onderwerpen, tijdvak, functie), gaat u in op de rol van wetgeving in de democratische rechtsstaat met expliciet de koppeling naar het regeerprogramma en uw ambities op het terrein van de kwaliteit van de wetgeving voor de komende periode door de aankondiging van een beleidsbrief wetgevingskwaliteit voor het einde van het jaar.
- Deze aanbiedingsbrief heeft u met de dossierhouder volledig doorgesproken op 26 september en die is n.a.v. dat gesprek aangepast.

4.2 Moment verzending

- Van belang is dat de Staat van de wetgevingskwaliteit uiterlijk begin november in de TK en EK ligt.
- Reden is dat de wetgevingskwaliteit-rapporteurs van de TK (Sneller (D66) en Michon-Derksen (VVD) graag aan de slag willen met het onderwerp wetgevingskwaliteit, waaronder de Staat van de wetgevingskwaliteit.
- Tijdig akkoord van uw kant is van belang om agendering in ambtelijk voorportaal CBJ 22 oktober (aanleveren uiterlijk 14 oktober) te halen en

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
10 oktober 2024

Onze referentie
5835936

verzending aan de TK begin november (is dan ook op tijd voor de begrotingsbehandeling van JenV).

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

4.3 Politieke context

- De Staat van de wetgevingskwaliteit is aangekondigd in een Kamerbrief van 25 juni 2021 naar aanleiding van de toeslagenaffaire.
- De Svdw beoogt een **verbindende functie** te hebben. Vanuit de maatschappij, parlement, rechtspraak, Hoge Colleges van Staat blijkt de behoefte te bestaan om blijvend het gesprek te voeren over de kwaliteit van wetgeving. O.a.:
 - 1) Gesignaleerde knelpunten wetgeving in diverse jaarverslagen (Rvdr, HR, RvSt)
 - 2) Instellen TK-wetgevingskwaliteitsrapporteurs (Michon-Derksen (VVD), voorheen Sneller (D66) en Van der Staaij (SGP)); We gaan nav uw wens kijken wanneer een gesprek kan plaatsvinden.
 - 3) Aangenomen motie Talsma (EK)¹ voor een overkoepelende kabinetsreactie op jaarverslagen + structureel voeren debat over signalen;
 - 4) Advies RvSt om te voorzien in een Svdw;
 - 5) Toezegging nav vraag bij behandeling JenV-begroting 2024 van TK-lid Sneller over evaluatie bij wetgeving². Een eerste reactie hierop is gegeven in de Kamerbrief over de handreiking invoeringstoets die op zeer korte termijn naar het parlement gaat.

Datum
10 oktober 2024

Onze referentie
5835936

4.4 Afstemming

- De Svdw is besproken in het Interdepartementaal Directeurenoverleg Wetgeving en Juridische Zaken (IOWJZ, 18 april) en eerder in het Interdepartementaal Hoofdenoverleg Wetgeving (IHW, 11 april).

4.5 Bijlagen

- Aanbiedingsformulier CBJ
- Staat van de Wetgevingskwaliteit (1^e opgemaakte versie, met enige PM's).
- Aanbiedingsbrief aan TK en EK

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Deze nota wordt actief openbaar gemaakt.

¹ https://www.eerstekamer.nl/motiedossier/35925_vi_v_motie_talsma

² TK-lid Sneller heeft de volgende Kamervraag gesteld: "De motie Van Weyenberg-Dijkgraaf vraagt om het opnemen van een standaard evaluatieparagraaf bij een substantiële beleidswijziging. Veel evaluaties eindigen met de conclusie dat er onvoldoende gegevens zijn om een conclusie te trekken. Kan MRb aan het WODC vragen om - samen met andere organisaties die zich bezig houden met evaluaties - een kader te maken voor de invulling van evaluatiebepalingen, zodat duidelijker wordt waarop wordt geëvalueerd en wat er nodig is (aan gegevens) om een evaluatie te kunnen uitvoeren?"